

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 153/07
01.03.2007. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Nikole Stanojevića, Zvezdane Lutovac, Mihaila Rulića i Predraga Trifunovića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, adv., protiv tuženog "BB", koga zastupa punomoćnik BA, radi naknade štete, rešavajući o reviziji tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.1474/06 od 24.10.2006. godine, u sednici održanoj 1.3.2007. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Kraljevu Gž.1474/06 od 24.10.2006. godine i presuda Opštinskog suda u Kraljevu I P.341/06 od 31.5.2006. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kraljevu I P.341/06 od 31.5.2006. godine u izreci u stavu pod jedan obavezan je tuženi da na ime naknade štete zbog neisplaćene zarade isplati tužiocu za period od aprila meseca 1999. godine do avgusta 2000. godine, iznose označene kao u izreci presude, sa domicilnom kamatom od dospelosti pa do isplate sve u dinarskoj protivvrednosti. U izreci presude pod dva tuženi je obavezan da tužiocu na ime duga zbog nastalih troškova rada predstavništva "VV" isplati iznos od 8.040,60 USD, sa domicilnom kamatom koja se ima računati počev od 29.11.2004. godine pa do konačne isplate, dok je u izreci u stavu pod tri tuženi obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 253.293,00 dinara u roku od 8 dana po prijemu presude.

Rešavajući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv navedene presude, Okružni sud u Kraljevu je Presudom Gž.1474/006 od 24.10.2006. godine odbio žalbu kao neosnovanu a potvrdio presudu prvostepenog suda.

Protiv te presude Okružnog suda u Kraljevu tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu čl.399. ZPP ("Službeni glasnik RS" br.125/04), Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

U postupku pred prvostepenim sudom utvrđeno je da je tužilac bio zaposlen kod tuženog, te je rešenjem od 19.8.1997. godine raspoređen na rad u preduzeće "VV". Navedenim rešenjem tužilac je upućen na rad počev od 1.9.1997. godine do trajanja potrebe za njegovom radom u tom predstavništvu, ali ne duže od 4 godine od dana upućivanja, s tim što je predviđeno da će prava po osnovu rada ostvarivati u tuženom preduzeću a po isteku roka, tj po prestanku potrebe za rad u predstavništvu nastaviće rad kod tuženika. Odlukom Upravnog odbora tuženog od 2.2.2001. godine preduzeće "VV" prevedeno je u stanje mirovanja i povučeni su predstavnici iz GG, DD i VV, kada je prestao i rad tužioca u navedenom predstavništvu. Preduzeće "VV" osnovano je od strane tuženog preduzeća sa osnivačkim kapitalom od 150.000 DM, a njegova delatnost je bila trgovina, uvoz i izvoz vatrostalnog materijala i elektrotehničkih proizvoda. Između tog preduzeća i tuženog zaključen je ugovor o poslovnoj saradnji, zastupanju i posredovanju, kojim je uređena poslovno tehnička saradnja na poslovima izvoza i uvoza za potrebe tuženog.

Predmet ovog spora je potraživanje tužioca po osnovu neisplaćene zarade za vreme rada u predstavništvu preduzeća "VV" za period od aprila meseca 1999. godine do avgusta meseca 2000. godine, kao i potraživanje naknade troškova rada tog predstavništva koje je tužilac izmijrio od svojih sredstava.

U toku prvostepenog postupka među strankama je bio sporan kako osnov tako i visina postavljenog tužbenog zahteva tužioca, sve do rasprave 31.5.2006. godine, kada se punomoćnik tuženog izjasnio da ne osporava ni osnov ni visinu potraživanja, s tim što je istakao da je tuženo preduzeće imalo u tom periodu poremećaje u poslovanju koji još uvek nisu otklonjeni i da tu činjenicu ostavlja na ocenu sudu prilikom donošenja odluke. Prvostepeni sud na osnovu izvedenih dokaza nalazi da je tuženo preduzeće napravilo niz propusta zbog kojih je teško utvrditi pravo činjenično stanje, ali polazi od činjenice da punomoćnik tuženog na raspravi od 31.5.2006. godine nije osporio ni osnov ni visinu potraživanja tužioca, usvaja tužbeni zahtev tužioca u celosti, s pozivom na odredbu čl. 74. i 71. Zakona o radnim odnosima ("Službeni glasnik RS" br.55/96). Pri tom, zaključuje da poremećaj u poslovanju tuženog ne mogu imati uticaja na ostvarivanje prava tužioca, jer je on bio upućen na rad u preduzeće "VV" koje je osnovano od strane tuženog.

Odlučujući o žalbi tuženog, koji je u žalbenim navodima ponovo osporio osnov i visinu potraživanja tužioca, drugostepeni sud s pozivom na odredbu čl.222. st.2. ZPP zaključuje da su takvi žalbeni navodi neosnovani, jer iz izvedenih dokaza tokom postupka proizilazi da je tužbeni zahtev osnovan. Ovakav zaključak drugostepenog suda ne može se kao npravljan prihvatiti.

U postupku pred prvostepenim sudom utvrđeno da tužiocu prilikom raspoređivanja na rad u preduzeće "VV" nije određena cena rada ili način i postupak utvrđivanja cene rada na radnom mestu. Ne postoji evidencija o isplati zarade tužiocu u navedenom periodu, kao ni evidencija troškova održavanja predstavništva u VV. Na sednici Upravnog odbora tuženog od 8.3.2001. godine, na kojoj je razmatran izveštaj poslovanja predstavništva "VV" i na kome je tužilac priložio izveštaj o troškovima tog predstavništva, je prihvaćena samo informacija o tome a ne i izveštaj, a od podnosioca izveštaja zatraženo da izvrši dopunu analitičkim prikazom strukture i visine troškova, koja naknadno nije razmatrana ni odobrena.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja neprihvatljiva je ocena drugostepenog suda da je osporavanje osnova i visine tužbenog zahteva istaknuto u žalbi tuženog bez značaja i da osnovanost tužbenog zahteva proizilazi iz izvedenih dokaza. Naprotiv, izvedeni dokazi ne ukazuju na pravilnost takvog zaključka, niti je prvostepeni sud na njima zasnovao svoju odluku, već isključivo na činjenici da punomoćnik tuženog na raspravi od 31.5.2006. godine nije osporio ni osnov ni visinu potraživanja tužioca i da je takvu izjavu prihvatio shodno čl.3. ZPP. Zbog toga, propustivši da pravilno ceni ove žalbene navode tuženog, drugostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl.361. st.1. u vezi čl.222. ZPP. To predstavlja revizijski razlog zbog čega se revizija može izjaviti shodno čl.398. st.1. tač.2. TPP, a našta revident osnovano ukazuje.

Pored navedenog, pogrešan je pravni stav nižestepenih sudova da poremećaj u poslovanju tuženog koji i sada traje, ne može da utiče na zahtev tužioca za isplatu zarade zbog toga što je upućen na rad u preduzeće "VV", koje je osnovano od strane prvotuzenog. Kod činjenice da je u rešenju tuženog od 19.8.1997. godine kojim je tužilac upućen na rad u navedeno preduzeće, odnosno predstavništvo u VV, određeno da će on sva prava koja se stiču na rad i po osnovu rada da ostvare kod tuženog, ne može se prihvatiti pravni rezon nižestepenih sudova, da poremećaj u poslovanju tuženog ne utiče na ostvarivanje prava tužioca. Naprotiv, kako je pravo na zaradu jedno od osnovnih prava koje zaposleni ostvaruje po osnovu rada i koje se ostvaruje u skladu sa zakonom i opštim aktom kod poslodavca, a to pravo tužilac u ovom slučaju i ističe prema tuženom, to su nižestepeni sudovi bili dužni u smislu čl.65. st.3. Zakona o radnim odnosima, koji je važio u spornom periodu, da utvrde da li su bili ispunjeni uslovi za dospelost isplate razlike neisplaćene zarade tužioca u spornom periodu, s obzirom na postojanje poremećaja u poslovanju tuženika.

Kako zbog pogrešne primene materijalnog prava nisu utvrđene sve odlučne činjenice od kojih zavisi osnov i visina potraživanja tužioca kako za naknadu štete zbog neisplaćene zarade, tako i potraživanja tužioca koji se odnosi na troškove rada predstavništva u VV, to su obe nižestepene presude morale biti ukinute.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će utvrditi sve odlučne činjenice od kojih zavisi osnovanost ovako postavljenog tužbenog zahteva tužioca, te će pravilnom primenom materijalnog prava doneti novu odluku u ovoj pravnoj stvari.

Sa gore iznetih razloga, a na osnovu čl.407. st.2. ZPP, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ovog rešenja.

Predsednik veća – sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

VS